

Danmarks Naturfredningsforening

- I Sønderborg kommune har Danmarks naturfredningsforening pr. 1 november 1329 medlemmer det er 118 færre end for 1 år siden. Tak til alle der støtter op om foreningens arbejde både nationalt og lokalt.
- Flere af de sager vi har modtaget har vi set nærmere på, og det er bla. Sager der vedrører: §3 tilladelser eller dispensationer, Lokalplaner, vindmølleplaner, landzonetilladelser, en del ansøgninger om dispensation ift. Dybbøl fredningen, ansøgning om fældning af fredede lindetræ bevoksninger, bla. en gruppe ved Ringriderpladsen Gråsten og alleen ned til ejendommen Shønheim ved Rinkenæs, kommuneplan, Project Zero, Skovlovssager, Miljølovssager, landzonesager, Museumslovssager der bla. omfatter jorddigerne.
- Vi har arbejdet for at finde løsninger der respekterer lovgivningen, og hvor det er muligt også at finde holdbare kompromiser for løsninger der tilgodeser de involverede parter.
- Af tung sager har vi bla. vindmølle planen og kommuneplanen der netop har været i høring. Så er det også vandplanerne og Natura 2000 Planerne hvor sidst nævnte primært vedrører arealer ejet af NST. Vandplanerne derimod operere i det åbne land, hvor de fysiske og belastningsmæssige forhold for en række udvalgte vandløb skal forbedres. Vandplaneren har været i høring igen og resultatet heraf har vi pt. ikke overblik over.
- Vindmølleplanen har vi kommenteret i flere omgange, og nu har byrådet sparket planen til hjørne, hvad der kommer ud af det ved vi pt. ikke.
- Vi har brugt mange kræfter på at afvikle et varieret udbud af ture og arrangementer, og gode kræfter i bestyrelsen har arbejdet med foldere og plancher, hvilket er meget prisværdigt.
- Vi har i flere år arbejdet på at få et frivillighedsnetværk op at stå, og det er gået over al forventning. Vi har i dag et netværk hvor naturinteresserede personer kan melde sig til, og være med til at udføre naturpleje, kortlægge udbredelsen af flagermus, eller vær med til at kortlægge vilde planter på udvalgte lokaliteter, og samtidigt også lære mere om plantekendskab. Vi har også haft et projekt i luften der går på kortlægning af store gamle træer som har fået navnet "Evighedstræer" men projektet mangler personer, der kunne have lyst til at være med til at kortlægge forekomst af store træer i vores kommunen. Så har du lyst til at være med til at gøre en indsats for naturen sammen med andre naturinteresserede, må du endeligt kontakte os.

Sager og projekter 2013.

- **Naturstyrelsen:**
- Trillen – Naturplejeprojekt der er endt op i et afgræsningsprojekt --- 2010 – 2013.

- **Naturpleje engen ved Nygaard --- 2010 -2013**

Danmarks Naturfredningsforening

Naturstyrelsen:

- Naturens dag – Naturpleje af Staal mose 2010 – 2013

- Flagermus projekt

Naturstyrelsen: Egetræet

Egen har været i Danmark i over 8000 år, men med bøgens ankomst fik egen konkurrence og bøgens skygge pressede langsomt egen tilbage i de danske skove. Senere er andre skyggetræer kommet til feks. ahorn der breder sig villigt når der opstår lysbrønde i skovbunden.

I dag står egen på randen af deroute i mange af de danske skove, de gamle træer klarer sig endnu men foryngelsen udebliver, og med fortsat hugst i de gamle bevoksninger ser fremtiden sort ud fra skovens konge "Egen".

Egen kan let blive 300 år og i flere tilfælde 4-800 år. Egens lange tilstedeværelse i landet, den furede bark og lange levetid betyder at der er over 800 forskellige insektarter knyttet til egen. Til sammenligning er der blot knytte omkring 80 arter til ahorn, og godt 400 arter til bøg.

For at få indblik i egetræ andelen i nogle af vore lokale skove, har vi kigget på Augustenborg skov der har status som Urørt skov med plukhugst og Natura 2000 område hvor udpegningsgrundlaget bla. er ege blandskov.

Vi har set på afd. 258 der repræsenterer hovedparten af egetræerne i skoven. Vi har reg. 84 egetræer, og heraf er der 36 træer der har en stamme diameter på over 80 cm.

En håndregel siger at man i gennemsnit kan regne med at egen vokser ca. ½cm i tykkelse om året. En 80 cm. eg vil være ca. 160 år. Hertil skal også siges at hovedparten af træerne i Augustenborg skov er genetisk naturskov, altså oprindelig skov langt tilbage i tiden. Det er derfor særligt vigtigt at bevare den gammel genpulje, og de store træers værdi for skovens dyr og planter.

Projektet går ud på at gøre NST lokalt men også Centralt opmærksom på, at her står der betydelige naturværdier der bør værnes om, og ikke som det fremgår af hugstplanen, at der skal fældes et antal af de gamle egetræer.

Sønderborg kommune.

Aktuelle sager og planer:

Høgebjerg: En sag der hvor kommunen slap godt fra at ødelægge beskyttet natur, var da jord fra **"Borgen"** blev deponeret på et overdrevsareal i ved den gamle grusgrav- fyldeplads ved Høgebjerg. Indtil nu har DN- ikke været i stand til at løfte sagen, trods klare belæg for at arealerne var naturbeskyttet. Vi fortsætter arbejdet for at få en afklaring.

Kommuneplanen - Vindmøller: En anden sag er kommunens vindmølle plan. Der er diskuteret meget vindmøller særligt i relation til menneskers sundhed, hvilket vi ikke betvivler.. For naturen eget liv kan de store vindmøller ved valg af en uintelligent placering medføre betydelige tab af fugle og flagermus, hvor sidstnævnte er totalfredet og tillige er alle flagermus arter i Europa opført på EU habitatdirektivets bilag IV. Og kræve streng beskyttelse. Der er overhovedet ikke taget hensyn til, at når der skabes vådområder, våde enge eller anden våd natur, da tiltrækker det naturligvis fugle og flagermus, og netop de to dyregrupper har problemer med at kunne sameksistere problemfrit med vindmøller. Der ligger talrige undersøgelser der peger på problemet. I Danmark er der begrænset hvad der er udført af den type undersøgelser, hvorimod man i Tyskland har arbejdet meget med den problemstilling i en længere årrække, og her er der vigtige faktuelle oplysninger at hente. Det burde være helt naturligt, at Sønderborg kommune med de i den foreliggende kommuneplan mange flotte visioner for natur og truede arter, burde have ind tænkt vindmølle konflikten ift. fugle og flagermus for lavbundsområderne allerede i den tidlige planperiode. Det vi ser er at der er 2 områder der har status som lavbundsområde, hvor man samtidigt også planlægger placering af vindmøller. Det er Tumbøl Søndermark og Pøl på Sydals.

At der i dag står 7 vindmøller ved Pøl på Sydals, er ikke ensbetydende med at det er uproblematisk, sagen er blot den at der er ingen der har forholdt sig til problematikken.

Kommuneplanen:

Vejen mod nullet:

Det er gode visioner politiker men: Kommuneplanen beskriver ikke noget om kommende og fremtidige fjernvarmeværker, der er træflisbaseret. Der er opført et varmeværk ved Kær Vestermark der bl.a bruger en betydelig mængde træflis, og der er planlagt et flis fyrte værk mere ved Vollerup, foruden at der også er oplyst at der er planer om et flis fyrte varmeværk ved Nordborg, og måske flere ud i fremtiden.

Samlet set betyder det at flis forbruget allerede er betydeligt, og med de kommende varmeværker skal der bruges endnu mere træflis. Det fører til spørgsmålet om hvor skal de store mængder træflis komme fra, foruden at der medgår en ikke ubetydelig fossil andel i transport og fremskaffelse af flis.

Hertil kommer så de konsekvenser det har for vore landskabstræer, levende hegn og skove.

Allerede i dag ses at varmeværket ved Kær Vestermark har medført en øget hugst i hegn, og småskove, foruden at der fjernes store mængder ved fra skovene, hvilket igen medfører tab af eller reducerede muligheder for at fremme biodiversiteten i skove og det åbne land.

Kommuneplanen burde tage hånd om den fremtidige forsyning af træflis, ved f.eks. at pege på arealer hvor energipil har mulighed for at kunne dyrkes.

Det vil være en forkert beslutning at tilplante lavbundsområder oa. marginale områder med energipil. Her er det landbrugsjord i omdrift der bør peges på.

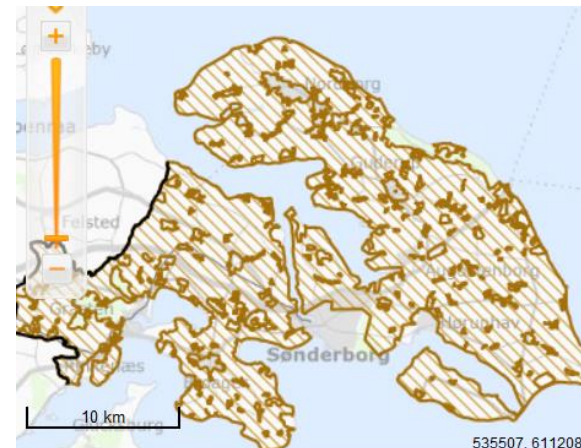
Det må være en selvfølge at der ifm. udarbejdelse af en varmeplan der også omfatter træflis fyrede varmeværker, at der også indarbejdes og indtænkes hensyn til biodiversiteten, således at flis produktionen/forbruget ikke vil blive et projekt der modarbejder de andre gode hensigter denne kommuneplan indeholder ifm. at fremme biodiversiteten.

Kommuneplanen:

Værdifulde og særlige landbrugsområder.

Det er bemærkelsesværdigt at hele kommunen er udlagt som særlige værdifulde landbrugsområder, med få undtagelser som er skov, §3 områder og byer. Vi er enige i at der skal tages særlige hensyn til værdifulde landbrugsområder, men samtidigt også påfaldende at hele kommunens jord er udpeget uden der er et eneste område der har signaturen arealer af værdi eller lav værdi. Det må da være en forglemmelse.

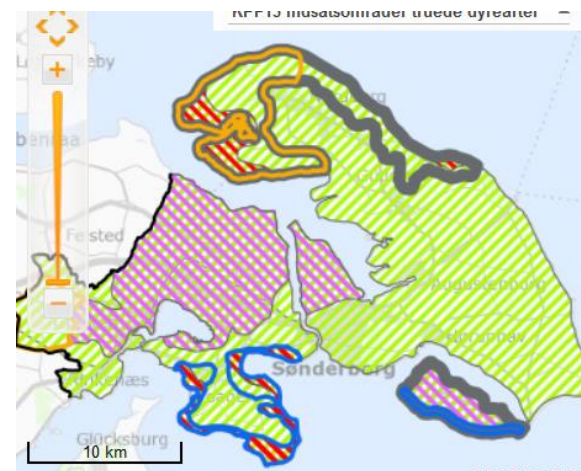

Truet natur:

Det er påfaldende at hele kommunen er udpeget som potentiel løvfrøområde, og stor vandsalamander har fået udlagt et stort område på Sundeved, Arnkil og Kegnæs. Markeringerne passer ikke med den aktuelle udbredelse for arterne, og synes at virke stærkt misvisende.

Store dele af Sundeved er uegnet for padder grundet intensive landbrug, hvilket i øvrigt også er gældende for store dele af Als.

Der bør derfor udarbejdes realistiske kort der tager udgangspunkt i den eksisterende viden om arternes aktuelle udbredelse, og herfra lægges planer for hvor det kunne give mening at gøre noget for de nævnte arter. Det er særligt løvfrø og stor vandsalamander der har fået en generel markering, og for de øvrige arter ser det rimeligt fornuftigt ud. Dog er der flere steder der bør rettes/tilføjes på markeringerne f.eks. markfirben, udbredelse af spidssnudet frø. Og så burde Grøn frø også være med i selskabet, grundet artens begrænsede udbredelse i Sønderborg kommune.

Sønderborg kommune:

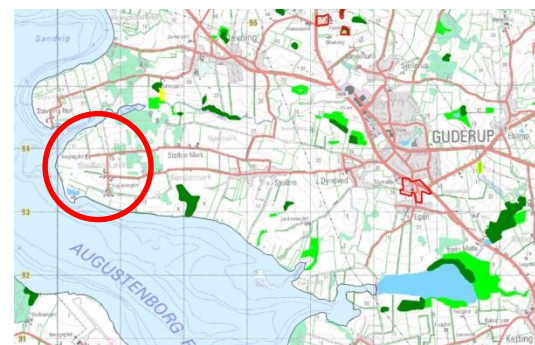
Der har også været udslip af Gylle og ensilagesaft på Stolbroløkke. Vi er desværre først kommet ind i sagen omkring 1 år efter de første udslip blev observeret, hvilket gør det vanskeligt at få overblik over hvad der rent faktisk er sket.

En sø er via et dræn blevet fyldt med gylle grundet defekter på et relæ i en ejendoms pumpestyring, men tekniske defekter burde efter vores opfattelse ikke medføre, at gylle kan løbe til et dræn der har forbindelse til en sø eller kysten.

Vi har set de akter der ligger i sagen, hvor vi afventer en tolkning af de vandprøver der taget i det kystnære område. Der er udført en gennemgang af den nærtliggende ejendoms afløbsforhold, men det fremgår ikke af sagens akter at der er fuld overblik over hvor hvad løber hen, ud over ensilage saft der på ulovligvis løb nordligt med udløb til Stevning nor.

Siden har Cowi foretaget en undersøgelse af de kystnære forhold, men rapporten er endnu ikke dukket op.

Vi følger sagen for at få overblik over forholdene, og for at følge op på at kommune også har overblik over de lokale ejendommers aktuelle udløbsforhold.

Arrangementer

I 2013 har DN- Sønderborg afholdt 22 arrangementer med et bredt sammensat indhold. Heraf er 6 arrangementer afholdt sammen med andre aktører som:

Sønderborg Kommune, Egetofte og Nordals Naturskoler og Hotel Scandic.

Vi har 3 fokusområder hvor Frivillige med særlig interesse for de forskellige projekter er med til at løfte opgaverne. Uden den frivillige indsats ville det ikke være muligt at løfte de mange opgaver, så til de frivillige skal der lyde en stor tak for hjælpen ved vore til tider arbejdskrævende projekter.

1. **Naturpleje:** Der er 5 projektområder der på skift udsættes for naturpleje, for at fremme de sjældne planters vilkår.
2. **Kortlægning af flagermusens udbredelse:** hvor frivillige screener forskellige områder i kommunen.
3. **Botanik ture:** hvor blomsterinteresserede har mulighed for at få udvidet kendskabet til vore vilde planter, deres indikator værdi ift. naturkvalitet, og hvor flotte og spændende vore oprindelige vilde planter er.

Fredning af Kær Vestermark:

Da beslutningen om lukning af Sønderborg kasserne var en realitet, Gik vi i gang med at se på muligheden for en evt. fredning af Kær Vestermark.

Vi vil få mere at høre om emnet efter valgmødet, men blot for at ridse sagen op vil jeg kort nævne følgende:

Vi lægger op til at Kær Vestermark er en rekreativ fredning, hvor arealet er påtænkt anvendt til de nuværende aktiviteter, afgræsnings muligheder, høslæt og andre former for tiltag, der kan forgå uden at det samtidigt fratager andre mulighederne for at færdes i området, og at det ikke belaster områdets plante og dyreliv ud over tålegrænsen.

Da området har ligget i græs siden 1960, og de sidste ca. 10 år uden gødningstilførsel, er der i dag flere spændende områder hvor der vokser spændende og sjældne planter.

Danmarks Naturfredningsforening

Afslutning:

Det har været et travlt år for Bestyrelsen, og afhængig af valgmøde og konstituering, er der i det nye år 2014, rigtigt mange spændende opgaver at tage fat på.

Vi har ikke nået at få en turfolder på banen som de foregående år, men der er møde den 27 november om emnet. Jeg håber det bliver muligt at få en turfolder klar inden jul. Overblik over årets ture er vigtigt for vore medlemmer såvel som alle andre der har interesse for at tage med på tur i naturen.

Jeg vil afslutningsvis sige tak til bestyrelsen for den indsats hver i sær har bidraget med, uden ville det ikke have været muligt at løfte de mange forskellige opgaver året har budt på.

En stor tak skal også bringes til vore samarbejdsparter uden dem ville det ikke være muligt at afholde anderledes og spændende arrangementer.

Den største tak synes jeg dog skal gå til vores frivillighedsnetværks aktører. Uden disse menneskers utrættelige engagement, vil det ikke være muligt at udføre naturpleje, eller kortlægge flagermus forekomster i kommunen.

Til alle skal der lyde et rigtigt stort tak for hjælpen i 2013, vi ses igen i 2014.

